

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 07 квітня 2021 року

№ 75/3

про лист народного депутата України
Овчинникової Ю.Ю.

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув лист народного депутата України, голови підкомітету з питань лісових ресурсів, об'єктів тваринного та рослинного світу, природних ландшафтів та об'єктів природно-заповідного фонду Овчинникової Ю.Ю. стосовно масової загибелі птахів, в тому числі червонокнижних видів, на території Херсонської області, зокрема біосферного заповідника «Асканія-Нова».

Голова підкомітету поінформувала про ситуацію, яка склалася на території Херсонської області внаслідок отруєння хімічними засобами захисту рослин червонокнижних птахів.

Протягом тривалого часу співробітники біосферного заповідника «Асканія-Нова» щодня на території та в його околицях знаходять загиблих птахів. Наразі загинуло вже майже 2000 птахів, в тому числі червонокнижних. Дослідження показали, що причиною загибелі птахів стало отруєне зерно, оброблене агрохімікатом бродіфакумом, який використовують для боротьби з гризунами.

Наразі відкрито 9 кримінальних проваджень за фактом забруднення або псування земель (стаття 239 Кримінального кодексу України) та за фактом службової недбалості (стаття 367 Кримінального кодексу України).

Попередньо, 02 квітня 2021 року, Головою Комітету Бондаренком О.В. та головою підкомітету Овчинниковою Ю.Ю. була проведена робоча нарада щодо масової загибелі птахів у Херсонській області. У засіданні взяли участь представники Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Голова Херсонської обласної державної адміністрації, керівники правоохоронних та державних органів контролю Херсонської області, представники Держпродспоживслужби України, Департаменту захисту довкілля та природних ресурсів обласної державної адміністрації,

Департаменту розвитку сільського господарства та зрошення обласної державної адміністрації, представники Державної екологічної інспекції Південного округу, директор Біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна НААН України, представники громадськості та науковці.

Під час засідання Комітету Голова Херсонської обласної державної адміністрації Козир Сергій В'ячеславович повідомив, що за результатами зустрічі було направлено на погодження до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України та Міністерства аграрної політики та продовольства України відповідні документи щодо заборони застосування на території Херсонської області пестициду бродіфакуму (згідно норм статті 49 Закону України «Про тваринний світ»).

Також Козир С.В. поінформував Комітет про взаємодію Херсонської облдержадміністрації з Управлінням патрульної поліції у Херсонській області в частині обмежувальних заходів з використання отрутохімікатів, а саме – встановлення блокувань, які не будуть дозволяти техніці виїжджати на поля та розповсюджувати отруєне зерно. Херсонською облдержадміністрацією має надатися термін аграріям для механічного збору рештків отруйного зерна під наглядом голів об'єднаних територіальних громад та, у разі, якщо таких дій буде недостатньо – розглянути можливість розорювання земель, щоб не дозволити подальшого отруєння птахів.

Заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Краснолуцький О.О. повідомив, що Міністерством погоджено заборону використання отрутохімікатів на території Херсонської області.

Присутній на засіданні Комітету прокурор Херсонської області зазначив, що вже встановлені агропідприємства, якими використовують на полях бродіфакум. Наразі в судових органах перебувають клопотання на обшуки цих підприємств.

Директор заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна НААН України Гавриленко В.С. відмітив, про відсутність законодавчого оперативного контролю, що в свою чергу призводить до «вимирання всього трофічного ланцюга».

В ході обговорення питання, народні депутати, та члени Комітету наголосили на неприпустимості подальшого використання агрохімікату бродіфакум та відмітили, що будь-яке застосування пестицидів та агрохімікатів має бути безпечним для екосистеми.

Комітет звертає увагу, що підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, а також громадяни, які мають у власності та в користуванні земельні ділянки, повинні дотримуватись вимог природоохоронного законодавства, у тому числі порядку транспортування, зберігання, застосування пестицидів та агрохімікатів (закони України «Про пестициди і агрохімікати», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ»).

В результаті обговорення Комітет відмітив про необхідність звернутися до всіх облдержадміністрацій щодо розгляду питання стосовно заборони застосування пестициду бродіфакуму (згідно норм статті 49 Закону України «Про тваринний світ») спільно з Міндовкілля та Мінагрополітики; звернутися

до Офісу Генерального прокурора з проханням взяти під особистий контроль 9 кримінальних проваджень, які наразі відкриті у Херсонській області за фактом загибелі птахів; підготувати зміни до законодавства та підзаконних актів щодо обмеження використання пестицидів та агрохімікатів в межах природно-заповідного фонду й інших природоохоронних територій, зокрема встановлення відповідних охоронних зон, а також створення дієвих механізмів запобігання загибелі диких тварин та знищення територій, що перебувають у природному стані при веденні сільськогосподарських робіт.

За результатами обговорення, **Комітет в и р і ш и в:**

1. Інформацію взяти до відома.
2. Рекомендувати:
  - 1) Кабінету Міністрів України спільно з центральними органами виконавчої влади:
    - розробити і внести на розгляд Верховної Ради України законопроект щодо обмеження використання пестицидів та агрохімікатів в межах природно-заповідного фонду й інших природоохоронних територій, зокрема встановлення відповідних охоронних зон з особливим режимом природокористування;
    - внести зміни до Державних санітарних правил «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві» ДСП 8.8.1.2.001-98, зокрема у частині відкритого застосування отрутохімікатів;
    - переглянути Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні;
    - розробити відповідні нормативні акти щодо мінімізації впливу діяльності агропідприємств і фермерських господарств на мігруючі види птахів та посилення контролю й відповідальності за застосування отрутохімікатів у сільському господарстві.
  - 2) Державній екологічній інспекції України, Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Національній поліції України здійснювати в межах повноважень контроль за дотриманням агропідприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства під час застосування пестицидів та агрохімікатів.
  - 3) Обласним державним адміністраціям:
    - розглянути питання стосовно заборони застосування пестициду бродіфакуму (згідно норм статті 49 Закону України «Про тваринний світ») спільно з Міндовкілля та Мінагрополітики;
    - надавати роз'яснення на місцях про дотримання правил використання і застосування отрутохімікатів.
3. Звернутися до Генерального прокурора з проханням взяти під особистий контроль 9 кримінальних проваджень, які наразі відкриті у Херсонській області за фактом загибелі птахів.
4. Повернутися до розгляду питання на одному із наступних засідань Комітету.

5. Рішення Комітету направити до Кабінету Міністрів України, Офісу Генерального прокурора, Державної екологічної інспекції України, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Національної поліції України, обласних державних адміністрацій.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00E8877801
Дійсний до: 10.04.2021 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/11-2021/123336 від 09.04.2021

469706